

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΧΟΜΕΝΟΥ

Αριθμ. πρωτ. 89

Έν Κηφισία τῇ 9^ῃ Μαρτίου 2021

Ἐγκύκλιον Ἐμείωμα ὑπ' ἀριθμ. 19/2021

Πρὸς

Ἄπαντας τοὺς Ἐφημερίους
καὶ τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια
τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἡσυχαστηρίων
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Διὰ τοῦ παρόντος σᾶς διαβιβάζομε τὴν Ποιμαντορικὴν Ἐγκύκλιον τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Κυρίλλου ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς 2021. Παρακαλοῦμε δέ, ὅπως κοινοποιηθεῖ πρὸς τοὺς εὐλαβεῖς χριστιανούς μέ κάθε πρόσφορο μέσο (ἠλεκτρονικὴ δημοσίευση κλπ.).

Ἐντολῇ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Ὁ Πρωτοσύγκελλος

Χαριματζοπούλου
Ἀρχιμ. Κωνσταντῖνος Χαραλαμπόπουλος

Κοινοποιήσις:

Πανοσιολογιωτάτον Ἱεροκήρυκα π. Νικάνορα Καραγιάννην, παρ' ἡμῖν.

Ποιμαντορική Έγκύκλιος
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὡρωποῦ κ. Κυρίλλου
ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς
Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς 2021

Πρὸς
Τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς,
τούς Μοναχούς καὶ τίς Μοναχές καί
τούς εὐλογημένους Χριστιανούς
τῆς Ἐπαρχίας μας.

Ἐν Κηφισίᾳ, 9^η Μαρτίου 2021

Ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ Ὁσιώτατοι Μοναχοὶ καὶ Μοναχές,
Εὐλογημένοι Χριστιανοί,

Ὅταν κάποιος ξεκινάει γιὰ ἓνα ταξίδι, θά πρέπει νά ξέρει ποῦ πηγαίνει. Αὐτό συμβαίνει καί μέ τήν Μεγάλη Τεσσαρακοστή, στήν ὁποία ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀξίωσε νά εἰσέλθουμε γιὰ μιά ἀκόμη χρονιά, μέσα στήν ζοφερή κατάσταση πού ἔχει δημιουργήσει σέ ὅλη τήν ἀνθρωπότητα ἡ πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ.

Πράγματι, ἡ Μεγάλη Σαρακοστή εἶναι ἓνα πνευματικό ταξίδι πού προορισμός του εἶναι τό Πάσχα, ἡ «έορτή τῶν Ἑορτῶν». Εἶναι ἡ προετοιμασία γιὰ τήν «πλήρωση τοῦ Πάσχα, πού εἶναι ἡ πραγματική Ἀποκάλυψη». Γιὰ τόν λόγο αὐτό πρέπει νά ἀρχίσουμε νά κατανοοῦμε αὐτή τή σχέση πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στή Σαρακοστή καί τό Πάσχα, γιατί αὐτή ἀποκαλύπτει κάτι πολύ οὐσιαστικό καί πολύ σημαντικό γιὰ τή χριστιανική πίστη καί ζωή μας.

Τό Πάσχα πανηγυρίζουμε τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὡς γεγονός πού ἔγινε καί ἀκόμη γίνεται σέ μᾶς. Γιατί ὁ καθέννας ἀπό μᾶς ἔλαβε τό δῶρο αὐτῆς τῆς νέας ζωῆς καί τή δύναμη νά τήν ἀποδεχθεῖ καί νά ζήσει διά μέσου αὐτῆς. Εἶναι ἓνα δῶρο πού ριζικά ἀλλάζει τή διάθεσή μας ἀπέναντι σέ κάθε κατάσταση αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀκόμη

καί ἀπέναντι στόν θάνατο. Μᾶς δίνει τή δύναμη νά ἐπιβεβαιώνουμε θριαμβευτικά τό «νικήθηκε ὁ θάνατος». Φυσικά ὑπάρχει ἀκόμα ὁ θάνατος, εἶναι σίγουρος, τόν ἀντιμετωπίζουμε καί κάποια μέρα θά ἔρθει καί γιά μᾶς.

Ἀλλά ὅλη ἡ πίστη μας εἶναι ὅτι μέ το δικό Του θάνατο ὁ Χριστός ἄλλαξε τή φύση ἀκριβῶς τοῦ θανάτου. Τόν ἔκανε πέρασμα – «διάβαση», «Πάσχα» – στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μεταμορφώνοντας τήν δραματικότερη τραγωδία σέ αἰώνιο θρίαμβο, σέ νίκη. Μέ τό «θανάτω θάνατον πατήσας», μᾶς ἔκανε μετόχους τῆς Ἀνάστασέως Του. Ἀκριβῶς γι' αὐτό στό τέλος τοῦ Ὁρθρου τῆς Ἀναστάσεως - στόν Κατηχητικό Λόγο τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου – λέμε θριαμβευτικά: «Ἀνέστη Χριστός, καί ζωή πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστός, καί νεκρός οὐδείς ἐν τῷ μνήματι».

Τέτοια εἶναι ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας πού ἐπιβεβαιώνεται καί φανερώνεται μέ τήν ζωή τῶν ἀναρίθμητων ἀγίων της. Ἀλλά μήπως δέν ζοῦμε καθημερινά τό γεγονός ὅτι αὐτή ἡ πίστη σπάνια γίνεται καί δική μας ἐμπειρία; Μήπως δέν χάνουμε πολύ συχνά καί δέν προδίνουμε αὐτή τήν «νέα ζωή» πού λάβαμε ὡς δῶρο, καί στήν πραγματικότητα ζοῦμε σάν νά μήν ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί σάν νά μήν ἔχει νόημα γιά μᾶς αὐτό τό μοναδικό γεγονός; Καί ὅλα αὐτά ἐξαιτίας τῆς ἀδυναμίας μας, τῆς ἀνικανότητάς μας νά ζοῦμε σταθερά μέ «πίστη, ἐλπίδα καί ἀγάπη» στό ἐπίπεδο ἐκεῖνο πού μᾶς ἀνέβασε ὁ Χριστός, ὅταν εἶπε: «Ζητεῖτε πρῶτον τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τήν δικαιοσύνην Αὐτοῦ». Ἀπλούστατα ἐμεῖς ξεχνᾶμε ὅλα αὐτά, γιατί εἴμαστε τόσο ἀπασχολημένοι, τόσο βυθισμένοι στίς καθημερινές ἔγνοιές μας καί ἀκριβῶς ἐπειδή ξεχνᾶμε, ἀποτυγχάνουμε. Μέσα σ' αὐτή τήν λησμοσύνη, τήν ἀποτυχία καί τήν ἁμαρτία, ἡ ζωή μας γίνεται ξανά «παλαιά», εὐτελής, σκοτεινή καί τελικά χωρίς σημασία· γίνεται ἓνα χωρίς νόημα ταξίδι γιά ἓνα χωρίς νόημα τέρμα. Καταφέρνουμε νά ξεχνᾶμε ἀκόμα καί τόν θάνατο καί τελικά, ἐντελῶς αἰφνιδιαστικά, μέσα στίς «ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς» μας ἔρχεται τρομακτικός, ἀναπόφευκτος, παράλογος. Μπορεῖ κατά καιρούς νά παραδεχόμαστε τίς ποικίλες «ἁμαρτίες» μας καί νά τίς ἐξομολογούμε, ὅμως ἐξακολουθοῦμε νά μήν ἀναφέρουμε τήν ζωή μας σ' ἐκείνη τή νέα ζωή πού ὁ Χριστός ἀποκάλυψε καί μᾶς ἔδωσε. Πραγματικά, ζοῦμε σάν νά μήν ἦρθε ποτέ Ἐκεῖνος. Αὐτή εἶναι ἡ μόνη πραγματική ἁμαρτία, ἡ

ἀμαρτία ὄλων τῶν ἀμαρτιῶν, ἡ ἀπύθμενη θλίψη καί τραγωδία ὄλων τῶν κατ' ὄνομα χριστιανῶν.

Ἄν τό ἀναγνωρίζουμε αὐτό, τότε μπορούμε νά καταλάβουμε τί εἶναι τό Πάσχα καί γιατί χρειάζεται καί προϋποθέτει τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Γιατί τότε μπορούμε νά καταλάβουμε ὅτι ἡ λειτουργική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας καί ὅλος ὁ κύκλος τῶν Ἀκολουθιῶν της ὑπάρχουν πρῶτα ἀπ' ὅλα, γιά νά μᾶς βοηθήσουν νά ξαναβροῦμε τό ὄραμα καί τήν γεύση αὐτῆς τῆς νέας ζωῆς, πού τόσο εὐκολα χάνουμε καί προδίνουμε, καί ὕστερα νά μπορέσουμε νά μετανοήσουμε καί νά ξαναγυρίσουμε στήν Ἐκκλησία. Πῶς εἶναι δυνατόν νά ἀγαπᾶμε καί νά ἐπιθυμοῦμε κάτι πού δέν τό ξέρουμε; Πῶς μπορούμε νά βάλουμε πάνω ἀπό καθετί ἄλλο στή ζωή μας κάτι πού ποτέ δέν ἔχουμε δεῖ καί δέν ἔχουμε χαρεῖ; Μέ ἄλλα λόγια: πῶς μπορούμε, πῶς εἶναι δυνατόν νά ἀναζητήσουμε μιᾶ Βασιλεία, γιά τήν ὁποία δέν ἔχουμε ἰδέα; Ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἀπό τήν ἀρχή καί εἶναι ἀκόμα καί τώρα ἡ εἴσοδος καί ἡ ἐπικοινωνία μας μέ τήν νέα ζωή τῆς Βασιλείας. Μέσα ἀπό τήν λειτουργική της ζωή ἡ Ἐκκλησία μᾶς ἀποκαλύπτει ἐκεῖνα πού «ὀφθαλμός οὐκ οἶδε καί οὐς οὐκ ἤκουσε καί ἐπί καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεός τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Κορ. 2,9). Καί στό κέντρο αὐτῆς τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, σάν καρδιά της καί μεσουράνημά της – σάν ἥλιος πού οἱ ἀκτίνες του διαπερνοῦν καθετί – εἶναι τό Πάσχα. Τό Πάσχα εἶναι ἡ πόρτα, ἀνοιχτή κάθε χρόνο, πού ὁδηγεῖ στήν ὑπέρλαμπρη Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ πρόγευση τῆς αἰώνιας χαρᾶς πού μᾶς περιμένει, εἶναι ἡ δόξα τῆς νίκης, ἡ ὁποία ἀπό τώρα, ἂν καί ἀόρατη, πλημμυρίζει ὅλη τήν κτίση: «νικήθηκε ὁ θάνατος».

Ὁλόκληρη ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὀργανωμένη γύρω ἀπό τό Πάσχα, γι' αὐτό καί ὁ λειτουργικός χρόνος, δηλαδή ἡ διαδοχή τῶν ἐποχῶν καί τῶν ἑορτῶν, γίνεται ἓνα ταξίδι, ἓνα προσκύνημα στό Πάσχα, πού εἶναι τό Τέλος καί πού ταυτόχρονα εἶναι ἡ Ἀρχή. Εἶναι τό τέλος ὄλων αὐτῶν πού ἀποτελοῦν τά «παλαιά» καί ἡ ἀρχή τῆς «νέας ζωῆς», μιᾶ συνεχῆς «διάβαση» ἀπό τόν «κόσμο τοῦτο» στήν Βασιλεία πού ἔχει ἀποκαλυφθεῖ «ἐν Χριστῶ».

Παρ' ὅλα αὐτά ἡ «παλαιά» ζωή, ἡ ζωή τῆς ἀμαρτίας καί τῆς μικρότητας, δέν εἶναι εὐκολο νά ξεπεραστεῖ καί νά ἀλλάξει. Τό Εὐαγγέλιο περιμένει καί ζητεῖ ἀπό τόν ἄνθρωπο νά κάνει μιᾶ

προσπάθεια, ή οποία, στην κατάσταση που βρίσκεται τώρα ο άνθρωπος, είναι ουσιαστικά άπραγματοποίητη. Αντιμετωπίζουμε μία πρόκληση. Τό όραμα, ο στόχος, ο τρόπος της νέας ζωής είναι για μας μία πρόκληση που βρίσκεται τόσο πολύ πάνω από τις δυνατότητές μας!

Ο Χριστός στο Ευαγγέλιο λέει: διάλεξε τόν στενό δρόμο, αγωνίσου και υπόφερε, γιατί αυτός είναι ο δρόμος για τήν μόνη αληθινή ευτυχία. Και αν ή Έκκλησία δέν βοηθήσει, πώς θά μπορούμε νά κάνουμε αυτή τήν φοβερή έκλογή; Πώς μπορούμε νά μετανοήσουμε και νά ξαναγυρίσουμε στην υπέροχη υπόσχεση που μας δίνεται κάθε χρόνο τό Πάσχα; Ακριβώς αυτή είναι ή στιγμή που εμφανίζεται ή Μεγάλη Σαρακοστή. Αυτή είναι ή «χειρα βοηθείας» που απλώνει σέ μας ή Έκκλησία. Είναι τό σχολείο της μετανοίας που θά μας δώσει δύναμη νά δεχθούμε τό Πάσχα όχι σαν μία απλή ευκαιρία νά φάμε, νά πιούμε, νά αναπαυθούμε, αλλά, βασικά, σαν τό τέλος των «παλαιών» που είναι μέσα μας και σαν είσοδό μας στό «νέο».

Στήν αρχαία Έκκλησία ο βασικός σκοπός της Σαρακοστής ήταν νά προετοιμαστούν οί «Κατηχούμενοι», δηλαδή οί νέοι υποψήφιοι χριστιανοί, για τό βάπτισμα που, εκείνο τόν καιρό, γινόταν στην διάρκεια της αναστάσιμης Θείας Λειτουργίας. Αλλά ακόμα και τώρα που ή Έκκλησία δέν βαπτίζει πιά τούς χριστιανούς σέ μεγάλη ηλικία και ο δεσμός της κατήχησης δέν υπάρχει πιά, τό βασικό νόημα της Σαρακοστής παραμένει τό ίδιο. Γιατί, αν και είμαστε βαπτισμένοι, εκείνο που συνεχώς χάνουμε και προδίνουμε είναι ακριβώς αυτό που λάβαμε στό Βάπτισμα. Έτσι, τό Πάσχα για μας είναι ή επιστροφή, που κάθε χρόνο κάνουμε, στό βάπτισμά μας και επομένως ή Σαρακοστή είναι ή προετοιμασία μας γι' αυτή τήν επιστροφή – ή άργή αλλά επίμονη προσπάθεια νά πραγματοποιήσουμε τελικά τήν δική μας «διάβαση», τό «Πάσχα» μας στην νέα έν Χριστώ ζωή. Τό ότι, καθώς παρατηρείται, οί Άκολουθίες στην τεσσαρακονθήμερη λατρεία διατηρούν ακόμα και σήμερα τόν κατηχητικό και βαπτιστικό χαρακτήρα, δέν είναι γιατί διατηρούνται «αρχαιολογικά» απομεινάρια, αλλά είναι κάτι τό ζωντανό και ουσιαστικό για μας. Γι' αυτό κάθε χρόνο ή Μεγάλη Σαρακοστή και τό Πάσχα είναι, μία ακόμα φορά, ή ανακάλυψη και ή συνειδητοποίηση του τί γίναμε μέ τόν «διά βάπτισμάτος» μας θάνατο και τήν Ανάσταση.

Ένα ταξίδι, ένα προσκύνημα! Καθώς τό αρχίζουμε, καθώς κάνουμε τό πρώτο βήμα στή «χαρμολύπη» τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς βλέπουμε – μακριά, πολύ μακριά – τόν προορισμό. Εἶναι ἡ χαρά τῆς Λαμπρῆς, εἶναι ἡ εἴσοδος στή δόξα τῆς Βασιλείας. Εἶναι αὐτό τό ὄραμα, ἡ πρόγευση τοῦ Πάσχα, πού κάνει τή λύπη τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς χαρά, φῶς, καί τή δική μας προσπάθεια μιά «πνευματική ἀνοιξη». Ἡ νύχτα μπορεῖ νά εἶναι σκοτεινή καί μεγάλη, ἀλλά σέ ὄλο τό μῆκος τοῦ δρόμου μιά μυστική καί ἀκτινοβόλα αὐγή φαίνεται νά λάμπει στόν ὀρίζοντα. «Μή καταισχύνης ἡμᾶς ἀπό τῆς προσδοκίας ἡμῶν, Φιλάνθρωπε!»

Μέ αὐτές τίς σκέψεις σᾶς εὐχομαι ὀλόψυχα, ἔστω καί μέσα στήν δύσκολη καί πνευματικά ἐπώδυνη κατάσταση πού βιώνουμε λόγω τῆς πανδημίας,

Καλή καί Εὐλογημένη Τεσσαρακοστή!

Μέ πατρικές εὐχές καί ἀγάπη Χριστοῦ

Ὁ Μητροπολίτης

Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καί Ὀρωποῦ
 † Ὁ Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καί Ὀρωποῦ Κύριλλος